

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему: **ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ**

Виконав: здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти групи 63УА
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування»
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування»

Дзюнька В.П.

(прізвище та ініціали)

Керівник

Половцев О.В.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри,

д. держ. упр., професор

_____ **Вікторія ФІЛІППОВА**

«_____» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Дзюнці Володимир Петровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Теоретичні аспекти забезпечення ефективності публічної влади на регіональному рівні.

керівник роботи Половцев Олег Валентинович, д.держ.упр., професор.

затверджена наказом закладу вищої освіти від 18.01.2024 р. № 69-с

2. Строк подання студентом роботи листопад 2024 року

3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні документи, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, міжнародні соціологічні дослідження.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Теоретичні засади оцінки ефективності публічної влади. Аналіз та стан теоретико-методологічного інструментарію у забезпечення ефективності державної влади регіонального рівня. Рекомендації щодо підвищення ефективності органу державної влади регіонального рівня.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) Робота містить 9 рисунків та 20 формул.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
<i>Консультант з написання I-III розділів</i>	<i>Олег ПОЛОВЦЕВ, Професор</i>		
<i>Консультант з нормоконтролю</i>	<i>Наталія КРЕТОВА, провідний фахівець</i>		

7. Дата видачі завдання _____.2024 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Огляд літературних джерел з теми	25.01.2024 -26.02.2024	Виконано
2.	Складання і затвердження плану роботи	27.02.2024 –11.03.2024	Виконано
3.	Написання I розділу	12.04.2024 –25.05.2024	Виконано
4.	Написання II розділу	26.05.2024 - 16.07.2024	Виконано
5.	Написання III розділу	17.07.2024 - 24.08.2024	Виконано
6.	Формулювання висновків за темою дослідження	25.08.2024 - 30.09.2024	Виконано
7.	Оформлення роботи	01.10.2024 - 25.10.2024	Виконано
8.	Надання роботи керівнику для перевірки та написання подання	26.10.2024 - 04.11.2024	виконано
9.	Подання роботи для перевірки у КСПНП		виконано
10.	Захист роботи в ЕК		

Здобувач _____
(підпис)Володимир ДЗЮНЬКА
(прізвище та ініціали)Керівник роботи _____
(підпис)Олег ПОЛОВЦЕВ
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	9
1.1 Державне управління: поняття, зміст, правові аспекти	9
1.2 Механізми державного управління та їх роль в забезпеченні ефективності державного управління	14
1.3 Принципи забезпечення ефективності державного управління	21
1.4. Проблемні аспекти в підходах щодо оцінки та забезпечення ефективності державного управління	25
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2 ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	34
2.1 Наукові підходи щодо визначення ефективності державного управління.....	34
2.2 Критеріально-оціночна база ефективності державного управління..	41
2.3 Оцінка ефективності діяльності органів державного управління.....	45
Висновки до розділу 2	52
РОЗДІЛ 3 МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ.....	54
3.1 Аналіз та врахування ризиків у державному управлінні на регіональному рівні.....	54
3.2 Управління задачами розподілу ресурсів в державному управлінні.....	71
3.3 Застосування методики розподілу ресурсів в державному управлінні як інструменту підвищення ефективності державного управління на регіональному рівні.....	79
Висновки до розділу 3	95
ВИСНОВКИ.....	98
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	100

ВСТУП

Актуальність теми. Проблема ефективності управління є складною і суперечливою. Вона стосується усіх сфер суспільного життя, зокрема, галузі державного управління. Створення ефективної системи державного управління стало однією з головних передумов успішного впровадження адміністративної реформи в Україні, яка спрямована на формування принципово нової моделі публічної влади. Водночас, важливими стають питання оцінки ефективності органів державного управління. Обсяг завдань, які покладаються на органи виконавчої влади, зумовлює використання широкого спектру критеріїв при оцінці їхньої управлінської діяльності.

Але, незважаючи на очевидність та актуальність теми, тема ще не отримала адекватного відображення в науковій літературі, що пов'язано з низкою причин. З одного боку, така ситуація зумовлена існуванням різних базових підходів до визначення ефективності, що ускладнює розуміння суті цієї категорії. З іншого, серед науковців поки що відсутня однастайна думка щодо можливості оцінки ефективності державного управління в органах виконавчої влади. Однак на сьогодні інтерес до питань ефективності державного управління у вітчизняній науці зростає, що підтверджується існуванням великої кількості досліджень з обраної тематики.

Тому існує необхідність розробки комплексних науково-обґрунтованих підходів підвищення ефективності публічної влади на всіх рівнях та оцінки ефективності її роботи, результати якої сприятимуть забезпеченню неупередженою інформацією усіх зацікавлених сторін, встановленню чітко окреслених цілей та розробки дієвих пропозицій з метою підвищення загальної ефективності управління.

Значний внесок в обґрунтування поняття “ефективність державного управління” зробили: В. Авер'янов, Ю. Бажал, В. Бакуменко, О. Кілієвич, В. Князєв, М. Лесечко, А. Мельник, Н. Нижник, О. Оболенський, Р. Рудніцька,

А. Чемерис, В. Цветков та інші. Питання оцінки ефективності державного управління на різних рівнях влади досліджували: Р. Білик, А. Гошко, О. Кулинич, Г. Мостовий, Г. Одінцова, Т. Проценко. Окремі теоретичні аспекти та підходи до формування ефективності державного управління розглядають: В. Воротін, Б. Гаєвський, Г. Дмитренко, С. Дубенко, Л. Зайцева, В. Луговий, О. Коржова, О. Крайник, О. Красівський, Б. Кухта, Я. Малик, С. Мосов, П. Надолішній, В. Олуйко, В. Ребкало, І. Розпутенко, С. Саханенко, С. Сєрьогін, О. Сушинський, Ю. Шаров та інші.

Серед праць зарубіжних дослідників науковий і практичний інтерес становлять роботи Г. Атаманчука, Т. Бернарда, Е. Ведунга, Г. Бухгарта, К. Вайс, Г. Емерсона, Д. Епштейна, Д. Зеркіна, В. Ігнатова, Й. Кхола, Р. Лайкерта, Б. Мільнера, Г. Райта, Ф. Тейлора, Г. Саймона та інших.

Актуальність зазначеної проблематики, її практична значимість визначили вибір теми магістерської роботи.

Мета і завдання дослідження. Мета магістерської роботи полягає у розвитку теоретичних основ та практичних підходів щодо підвищення ефективності державного управління на регіональному рівні.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення наступних завдань:

- узагальнити існуючі в зарубіжній і вітчизняній літературі підходи до визначення поняття “ефективність державного управління”, упорядкувати та уточнити категоріальний апарат, який відтворює характеристику ефективності в галузі державного управління з позиції системного підходу;
- провести критичний аналіз методологічної бази оцінки ефективності державного управління, обґрунтувати існуючі моделі оцінки ефективності та можливість їх застосування на практиці;
- визначити основні фактори, що впливають на ефективність роботи органів публічної влади регіонального рівня;
- класифікувати фактори ризиків неефективного державного управління;

- систематизувати підходи до встановлення критеріїв оцінювання якості в державному управлінні.
- провести аналіз та врахування ризиків у державному управлінні на регіональному рівні.
- синтезувати підходи щодо розв'язання задач розподілу ресурсів, які передбачали би врахування експертних оцінок, мали б ознаки універсальності до застосування в галузі державного управління і забезпечували б заданий рівень якості рішень державної влади регіонального рівня;
- розробити пропозиції щодо підвищення ефективності роботи органу державної влади регіонального рівня шляхом застосування підходів щодо оптимального розв'язання задач розподілу ресурсів.

Об'єктом дослідження є теоретико-методологічні основи удосконалення ефективності державного управління в органах публічної влади.

Предметом дослідження є процес управлінської діяльності органу державної влади регіонального рівня.

Методи дослідження. Для отримання об'єктивних та достовірних результатів застосовувались такі методи: контент – аналізу, системного аналізу, порівняння, абстрагування, конкретно-історичний метод, метод ієрархій, метод дерева цілей, структурно-функціональний метод, метод спостереження. Для здійснення оцінки ефективності роботи застосовані такі методи: статистичний, проблемного аналізу, експертних оцінок.

Наукова новизна полягає в синтезі підходів щодо оптимального розв'язання задач розподілу ресурсів, які передбачають врахування експертних оцінок, мають ознаки універсальності до застосування в галузі державного управління і забезпечують заданий рівень якості рішень державної влади.

Методологічною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених. Інформаційною базою дослідження є закони України, нормативно-правові акти Президента України та Кабінету Міністрів України,

офіційні матеріали Державної служби статистики України, інтернет-ресурси, економічні огляди тощо.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовано теоретичні положення та практичні рекомендації щодо підвищення ефективності роботи органу державної влади регіонального рівня шляхом застосування підходів щодо оптимального розв'язання задач розподілу ресурсів та формування відкритої і прозорої влади.

Логіка проведеного дослідження зумовила структуру роботи: вступ, три розділи (десять підрозділів), висновки. Загальний обсяг роботи складає 107 сторінок, з яких 96 основного тексту. У роботі вміщено 9 рисунків та 20 формул. Список використаних джерел містить 60 найменування, у тому числі 1 іноземною мовою.